

LIKABEHANDLINGSPLAN PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING 2017-2018 Sandsbro förskola

Varför en plan för likabehandling och mot kränkande behandling?

Syftet med planen är att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Arbetet regleras av

- Diskrimineringslagen
- 6 kap i Skollagen

I förskolans Läroplan – Lpfö 98 rev 2016 tas även dessa frågor upp under rubriken Förskolans värdegrund och uppdrag.

”Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig, eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling.”

Förskollärare ska ansvara för:

- att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde.
- att förskolan tillämpar ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar
- att det utvecklas normer för arbetet och samvaron i den egna barngruppen

Arbetslaget ska:

- Lyfta fram och problematisera etiska dilemman och livsfrågor.
- göra barnen uppmärksamma på att människor kan ha olika attityder och värderingar som styr deras synpunkter och handlande.
- samarbeta med hemmen när det gäller barnens fostran och med föräldrarna diskutera regler och förhållningssätt i förskolan

(Ur Läroplan för
förskolan Lpfö 98 rev
2016)

Förtydligande av förekommande begrepp:

Diskriminering:

Övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering:

Innebär att ett barn missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering:

Innebär att ett barn missgynnas genom tillämpning av bestämmelser, kriterier eller handlingssätt som framstår som neutrala men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn enligt de sju diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier:

Uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Förskolan skall förebygga och förhindra det som i lagen benämns som kränkande behandling (6 kap Skollagen)

Kränkande behandling är att uppträdande som kränker ett barns värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan vara mobbing men också enstaka händelser. Utfrysning, knuffar eller rycka i håret räknas också som kränkande behandling.

Förtydligande av begreppen - diskrimineringsgrunder

Kön:

Här kan avses trakasserier som har samband med kön, könsdiskriminering men också sexuella trakasserier.

Etnisk tillhörighet:

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Religion och annan trosuppfattning:

Innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning.

Funktionshinder:

Är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga.

Sexuell läggning:

Här menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck:

I diskrimineringslagen avses här de flesta transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och könsuttryck. De bryter mot föreställningar om hur pojkar och flickor förväntas vara och se ut. Transpersoner kan till exempel vara transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter- och transgenderpersoner (personer som definierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna).

Ålder:

Omfattar alla individer, unga som gamla och ingen får diskrimineras pga. av sin ålder.

Vision

På Sandsbro förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling

För att arbetet ska vara förenligt med att kunna uppnå visionen behöver vi arbeta både förebyggande och främjande i vardagsarbetet ständigt och jämt, samt åtgärdande arbete som att tidigt upptäcka, utreda och vidta åtgärder.

Därför arbetar vi kontinuerligt med:

- Skapa goda möten vid inskolningarna
- Varje barn blir väl bemött varje dag
- Rutiner som verktyg för barnens igenkännande och trygghet.
- Att vara aktiva, närvarande och lyhörda pedagoger.
- Medvetna om att vi pedagoger är förebilder även i bemötandefrågor.
- Ansvarspedagog utses inom arbetslaget för varje enskilt barn.
- Ta vara på varje barns möjligheter och starka sidor och utgå ifrån dem
- Vi ser barnens olikheter som en resurs/tillgång i verksamheten.
- Anpassa miljön till barnens lek och behov
- Uppmuntra alla barn att hjälpa varandra och vara goda kamrater.
- Samtala om trivsel och känslor i vardagsnära möten.
- Stödja barn att även respektera ett nej från någon.
- Medvetna val av litteratur som främjar och förebygger inom ämnesområdet.
- Tillsammans med barnen skapa gemensamma positiva trivselregler.
- RUS som en metod – relationsutvecklingsschema.
- Kontinuerliga utvecklingssamtal innehållande värdegrundsfrågan där vi samtalar om hur förskolan arbetar med denna fråga
- Återkommande diskussioner om förebyggande och främjande arbete för likabehandling och mot kränkande behandling vid våra arbetsplatsträffar
- Material och samtal för att hjälpa barnen att stärka sin integritet/rätten till sin kropp.

Kartläggning och nulägesanalys

Kartläggning är gjord på individ-, grupp och verksamhetsnivå.

Vi använder oss av ”husmodellen”, observationer i barngruppen samt frågor till barnen.

Pedagogerna har rutiner för att genomföra observationer, intervjuer och att samtala med barn angående deras trygghet och trivsel. Detta innebär att vi bättre kan sammanställa ett gemensamt resultat över området. Respektive avdelning har ett stort ansvar att efter sin analys av resultatet också ta ansvar för att deras nedtecknade åtgärder verkställs.

Resultatet av avdelningarnas utvärderingar 2016 -2017 visar att relationerna i barngruppen och vuxennärvaro är två viktiga faktorer för barns känsla av trygghet på förskolan. Några få barn uttrycker att de kan uppleva otrygghet i vissa miljöer. Pedagogerna kan konstatera att arbete i medvetna gruppindelningar gynnar barnen, både i barnens känsla av trygghet men också i att en pedagog finns nära. Vikten av att lyfta fram och bekräfta alla barns olika styrkor, samt förbereda barnen inför kommande aktiviteter bidrar till ett positivt klimat i barngruppen.

Exempel på åtgärder som har vidtagits efter analyserna:

- Vara observanta på de barn som behöver mer vuxenkontakt. Detta kan till exempel gälla ny inskolade barn och/eller barn som tillfälligt behöver extra stöd.
- Göra anpassningar i miljön som utvecklar barnens lekar samt ökar känslan av trygghet.
- Mer aktiv pedagogisk närvaro i barngruppen för att skapa trygghet men också för att förstärka och säkra positiva relationer mellan barnen.
- Utarbeta och jobba efter fasta rutiner för att skapa trygghet och trivsel i barngrupperna.
- Medvetna gruppindelningar av barnen för att på så sätt stärka olika relationer.
- Arbetslaget ska vid olika reflektionstillfällen diskutera barnens styrkor och hur vi på bästa sätt kan stärka och synliggöra dessa och på så sätt också hjälpa alla barn att stärka sin självkänsla.
- Genom bilder/fotografier och samtal förbereda barnen för kommande förändringar i det dagliga arbetet.

Planerade åtgärder

- **Vi fortsätter att använda oss av "husmodellen". Arbetet fortsätter med observationer/intervjuer som nedtecknas i ett sociogram för att kartlägga och säkerställa förskolans miljöer ur trivsel och trygghetsperspektiv.**
Detta görs vid ett tillfälle per termin.
Det som har framkommit hittills innebär att varje avdelning tar ansvar för att vi ökar upp vuxennärvaron vid de utsatta miljöerna/situationerna. Avdelningarna tar ansvar för att nedtecknade åtgärder verkställs.
Ansvar: Respektive avdelning
- **Under läsåret 2017/2018 genomförs minst en observation per avdelning ur ett jämställdhetsperspektiv.**
Ansvar: Respektive avdelning
- **Förskolebiblioteket läsåret 2017 -2018**
Med hjälp bibliotekets utbud av böcker kommer syskonavdelningarna att starta olika samtalsgrupper. Böcker som tar upp ämnen som kan vara svåra att prata om kommer att läsas och diskuteras i mindre grupper.
Material som ett stöd i arbetet med "Tre ska bli noll" kommer att sammanställas och förvaras i biblioteket.
I biblioteket finns även böcker som kommer att stödja oss i vårt arbete kring barn med annat modersmål än svenska.
Ansvar: Bibliotekspedagog på förskolan, Kerstin, Lola och respektive avdelning
- **Vi arbetar med Tema- vänskap, samarbete och budskapet "att vara en schysst och en bra kompis"**
För att stötta i detta viktiga arbete använder vi oss bl.a. av arbetsmaterialet till Natur & Kulturs *Tio små kompisböcker* med tillhörande bilder och en mängd tips. *Vem – böckerna/filmerna* av Stina Wirsén används också i vårt arbete med vänskap och samarbete.
Varje 3-5- årsavdelning skapar särskilda "kompisregler" tillsammans med barnen som sedan synliggörs på respektive avdelning.
Ansvar: Respektive avdelning
- **Femårsgruppen kommer att arbeta med "Kroppen" som tema där ett av syftena är att stärka barnens integritet.**
Genomförs under läsåret 2017/2018
Ansvar: pedagoger som arbetar med denna grupp
- **"Tre ska bli noll"**
Vid minst ett tillfälle under läsåret kommer någon form av vidareutbildning ske inom området "barns rätt till sin egen kropp".
Ansvar: Förskolechef, Kerstin och Lola

Uppföljning och utvärdering

Kontinuerlig uppföljning sker i arbetslagen vid planering, RUS tillfällen och APT möten. Utvärdering av planen sker vid förskolan under juni/augusti 2018.

Kommunikation

- Planen introduceras för föräldrar vid inskolning och vid första föräldramöte på höstterminen – ansvar avdelningspersonal.
- Planen finns tillgänglig på förskolans webbsida.
- Vid nyanställning ingår implementering av planen i introduktionen – ansvar förskolechef

Barns inflytande

Tillsammans med barnen skapar vi positiva trivselregler och i vardagssamtal med barnen pågår alltid värdegrundsarbete.

Föräldrars inflytande

Vi välkomnar synpunkter från föräldrar. Tillfällen för föräldrainflytande i frågan finns t.ex. vid inskolning, föräldramöte och utvecklingssamtal där vi ber om synpunkter från våra föräldrar.

Rutiner vid akuta åtgärder:

Akut hantering av diskriminering och annan kränkande behandling

- Den som upptäcker att ett barn är mobbad eller utsatt för annan kränkande behandling, kontaktar den mobbades avdelningspersonal eller någon annan vuxen på förskolan, som i sin tur kontaktar barnets avdelningspersonal. Upptäckare kan vara både barn och vuxna i förskolan, men även föräldrar.
- Förskolechef ska omgående informeras och därefter skyndsamt utreda och vidta åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.
- Personalen utreder hur barnet har kränkts
- Personalen pratar med berörda barn.
- Personalen informerar föräldrarna.
- Personalen har samtal med berörd barngrupp.
- Personalen dokumenterar händelserna och vad man har gjort.
- Förskolechef deltar och hålls informerad under hela processen.
- Vid behov tas omgående kontakt med förskolans likabehandlingsteam*
- Återkoppling till berörda föräldrar.
- Förskolechef återkopplar till huvudmannen.

*Likabehandlingsteam

Förskolechef sammankallar berörd personal. Åtgärder beslutas av likabehandlingsteamet i samverkan med föräldrar. Åtgärder skall ske om så behövs utifrån individ-, grupp- och organisationsnivå.

Förskolechef ansvarar för att uppföljning och utvärdering sker av de beslutade åtgärderna.

Hantering då vuxna diskriminerar eller kränker barn.

- Om ett barn blir kränkt av vuxen och tar kontakt med annan personal ska denna anmäla ärendet direkt till förskolechef.
- Om personal ser att ett barn blir kränkt av en annan vuxen ska detta anmälas till förskolechef som därefter skyndsamt ska utreda och vidta åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden
- Förskolechef har samtal med barnet och därefter den vuxne för att ta reda på fakta om situationen.
- Förskolechef tar kontakt med barnets vårdnadshavare och informerar om den uppkomna situationen.
- Förskolechef har samtal med den vuxne som kränkt barnet och informerar om det oacceptabla beteendet. Förskolechef dokumenterar händelsen och återkopplar till huvudmannen.

Planen fastställdes den 25/9 2017

Växjö
Christina Wrååk
Förskolechef